

Yona Xailongina Yona

Namua Yona Bung Xailonginoa

Bungina Yona Asiriadi duwa Isreldi bixuadingdi. Long sabangga Ninibe wa numanuma Ninibe long mugamugangam. Xailongga li baxanga naxuyanga mana TOXORATAMONA tabina Yona ba ila Ninibe saing baxanga na lipuadi ba duxugia hatumingadinga namua na Urana xauxau ba hanggalangiadi mana kuboluding diandi. Ning, duwa Isreldi bixuadingdi, binabu Yona yamu TOXORATAMONA haruanganoa. Hauxana ba baxanga na Ninibedi saing sina gananga nadi bu duxugia hatumingadingdi. Xabia ba nabu baxanga, bagula duxugia, baing bagula TOXORATAMONA usingadi saing xapdi muli.

Lipu Buningama

Yona Urana lipuxing suxungungam tela, yabanoa Gat Heper. Amitai garanoa, bakbaginoa Sebulan (2 Xaitamoxi 14:25). Wa bungina Yeroboam 2 wa Isreldi xaitamoxidinda.

Haruanga Tuandi

- TOXORATAMONA bala Yona ba xap haruanganoa mala rangua Ninibedi, ne yamu haruanganoa (1:1-17)
- Yona harua xai sibuna na TOXORATAMONA mana xap muli (2:1-10)

- TOXORATAMONA bala Yona muli ba ila Ninibe, baing su mana haruanganoa (3:1-10)
- TOXORATAMONA hatanga usinganoa na Yona (4:1-11)

Yona Yamu TOXORATAMONA

¹ TOXORATAMONA sina haruangua na Yona, Amitai garanoa. ² Harua ba, “Umesa ula mana long sabangga Ninibe, bu usina haruanga haringina na lipuadi ba namua na ngabagu dilibu kubolu diang xumana.”

³ Ne Yona tuba ba luki mala sangua TOXORATAMONA saing ila bila Tasis. Ri mala Yopa, baing bagu waga tela bo ba ila bila ba. Gim wagua masup, baing haing mana, saing diluki mala Tasis, bu gitit mala sangua TOXORATAMONA.

⁴ Baing ina naga, TOXORATAMONA sina yang haringina masok tegia, libu malasu sabanga sok sanga'm wagua bo ba xuruti. ⁵ Lipu wagamdi dimaxuwa sibuna, saing taining tainina wagi mana urana dingiadi. Baing diting xalaxaladi mari tegia ba waga maxana monga.

Dilibulibu ne Yona kinu hadali waga lunia. ⁶ Binabu waga yanaminoa ila rangua saing harua ba, “Ai! Ukinu baru? Umesa uwagi mana urana ungia! Bola usinga kira bu tamati te.”

⁷ Baing lipu wagamdi dahangixaya ba, “Tauna, tatuba tuak tela bu tasok mana lipu baruamta mauxangang namuxinoa.” Dituba tuaga, baing ina naga, tuaga mogu Yona. ⁸ Binabu duxusunga ba, “Ubaxanga nam ba gaxarea namua mana mauxangana li xap kira! Oxatama baru?

Yabama baru? Numanumama baru? Bakbagima baru?”

⁹ Yona haxuya ba, “Nga Hibru tela, saing nga ngasabu mana TOXORATAMONA, Urana long xaiyama, ina tongtongia tek xaung titi.”

¹⁰ Baladi ba luki mala sangua TOXORATAMONA. Binabu dimaxuwa buk, saing duxusunga ba, “Uraxata ulibu bila ba?”

¹¹ Tega mesa mesa laing doa sibuna. Binabu duxusunga ba, “Am gariaung baru bu tegu manilu mam?” ¹² Baing haxuya ba, “Axap nga ating nga mari tegia, baing tegu bagula manilu. Ngaxabiau, nga namua mana malasu sabangga li xapkang.”

¹³ Baing tegu, lipu wagamdi dituba ba dui wagua mala singia. Ditubatuba sus. Tega mesa sabanga buk. ¹⁴ Baing ina naga, duwagi mana TOXORATAMONA ba, “O TOXORATAMONA, am gaxusungaung haringina ba unggam mati te mana namua am galibu lipua li mati. Nabu am gaung lipu kubolu diang teguama, bing utam haruangia te. Namua na ung, O TOXORATAMONA, ung gulibu ung murungama.” ¹⁵ Baing daxap Yona saing diting mari tegia, saing tegu manilu. ¹⁶ Baing ina naga, alali libu lipuadi dimaxuwa sibuna mana TOXORATAMONA, baing disina hananiangua mala rangua TOXORATAMONA saing dahau haruanguadi rangua.

¹⁷ Dilibu bila ba, baing TOXORATAMONA soxi song sabanga tela ba ngaru Yona. Baing Yona wa song gamonia xaidap tuwa yambong tuwa.

2

Yona Sabunganoa

¹ Yona wa song gamonia, baing sabu mala rangua TOXORATAMONA, Urana inia, ² harua ba:

“O Toxoratamona, mauxangang sabanga xap
nga, baing ngawagi maung,
saing uhaxuya nanga.

Long matiama bo ba xap nga, baing ngawagi
mana haulingua,
saing ulungu nga.

³ Uting nga mari tek lunia,
ngada mari tek lung sibunia.

Tega kau nga masup,
rubam sabangadi dahalunglung etua manga.

⁴ Baing ngaharua ba, ‘Usuka nga mala sangua
maxama,
ning bagula ngabagu muli numam maringi-
noa.’

⁵ Tega hibua waxugutuana,
tega kau dalinga manga masup,
saing lamlam dahahauya toxogua.

⁶ Ngada mari laing bimbi namuya,
long matiama soxauti nga salaging yabania,
xaluxindi ribaiding bungingbunginalo.

Ne ung, O TOXORATAMONA Urana ngayua,
uiti nga sangua long matiama.

⁷ “Bungina ngaxunumia ba ngabo ngamati,
TOXORATAMONA ngahatumiaung,
saing sabungagua haing mala ranguaung,
maluxu’m Numam mariginia.

⁸ “Adi disabu mana babu olangdi
diyamu kubolum atim dimoti manadi.

⁹ Ne nga ba, bagula ngahanania naung,
xaung olaiyadi diti yama.
Baru haruanganta ngahau bagula ngalibu.
TOXORATAMONA ing ganina xap muli.”

¹⁰ Bang TOXORATAMONA tabina songga saing
xua Yona tek singia.

3

Yona Ila Ninibe

¹ Baing TOXORATAMONA sina haruanga na Yona muli ba: ² “Umesa ula mana long sabangga Ninibe, ubaxanga na lipuxindi haruangua ngasina naung ba.”

³ Baing ina naga, Yona lungu TOXORATAMONA haruanganoa saing mesa ila Ninibe. Ne Ninibe long sabanga sibuna sanga'm uhaxa xaidap luwa hiliana. ⁴ Xaidap mugamugangam Yona luxu mana longa, baxanga baxanga ba, “Xaidap 40 disup, baing Ninibe bagula hanggalang masup!”

⁵ Baing Ninibedi dahatum haringina mana Urana haruanganoa. Dahau hatumingua ba disaha mana angingua saing ding longgalo—yanamdi xaung xoliandi—ding disau imang usingangamdi bu dahatanga ba duxugia hatumingadingdi.

⁶ Bungina Ninibe xaitamoxidina lungu Yona haruanganoa, mesa kabukabung xaitamoxiamia, unia imanging xaitamoxiamdi, sau imang usingangamdi, saing rung hayatia. ⁷ Baing habatia hanaunaunga tela na Ninibeamdi ba:

“Xaitamoxi gabu yanamigudi am gatabina nang ba:

“Ang mana, labu angia tela xang nung axamang telau tai. Asaxaim nangnangdi xauna, labu daxang dinunggu tai. ⁸ Ning asau imang usingangamdi. Atadi mana asaxaimdi xauna. Ang longgalo asabu haringina na Urana. Ayamu kuboluim diandi xaung kuboluimdi alibu doa mang. ⁹ Nabu talibu bila ba, bola Urana xugia hatuminganoa makira xaung sauya ating salianoa, bu tamati te.”

¹⁰ Urana bagu dilibу baru, bagu disauya kuboluding diandi baru, baing xugia hatuminganoa mana daxap doa bila hau manadi ba, saing libu te.

4

Yona Ating Disala Mana Urana Usinganganoa

¹ Ning Yona gamona doa mana axa baguli saing ating disala. ² Baing sabu na TOXORATAMONA ba, “O TOXORATAMONA, ngaharuа bila li bungina ngawawayu yabagia, maxuna? Namua naga ngaluki mala Tasis sap. Namua na ngaxabiau, ung Urana usingangam xaung atim dimoti mana lipudi, atim disala sap te. Kubolum murum sibunama subingan te, baxagi maung. Uxugia hatuminganoa mana uhaxuya lipudi kuboluding diandi, daxap doa bila uhau manadi te. ³ Baing ina naga, TOXORATAMONA, usahi walingagua. Xai buk ngamati, nam ngawawayu.”

⁴ Ne TOXORATAMONA haxuya ba, “Atim salianamga li bola maring, bo?”

⁵ Baing Yona sok sangua long sabanga, ila sangga karaga saing rung la ba. Tongtongia xahi to, baing rung yonggaxinia, ragu mana baraxinta bagula sok mana long sabangga ba.

⁶ Baing TOXORATAMONA Urana ta waxu tela ba haing etua mana Yona bu sina yongga mana toxona xaung bu tatua salianoa. Baing Yona yaha sibuna mana waxua ba. ⁷ Ne buragina, xaidaba bo ba haing, baing Urana ta moxamoxa tela ba ma gaxuti waxua bu mutuxu. ⁸ Xaidaba haing laing sup, baing Urana ta yang saliana ba ma sangga karaga, saing xaidaba xani haringing sibuna Yona toxonia bu makmatiauba. Muruna ba matiuba, baing harua ba, “Xai buk ngamati, nam ngawauyu.”

⁹ Ne Urana harua na Yona ba, “Maring ba atim disala mana waxua li, bo?”

Baing haxuya ba, “Wane, maring ba! Atigu disala buk sanga’m xai buk ngamati.”

¹⁰ Ne TOXORATAMONA harua ba, “Waxua li oa mana yambong taininai ne yambong tela mutuxu. Ung guwasa mana te saing ung gulibu sok te. Ne ung gusinga olang mana! ¹¹ Ning Ninibe long sabanga sibuna, ramramona sabanga, lipu 120,000 duwa mana baing. Daxabia rimading rimamo xong te. Asaxa nangnang xumana duwa la ba xauna. Ne maring ba ngausinga mana long sabangga ba, bo?”

Urana Xuana

**The New Testament and portions of the Old
Testament in the Mato Language of Papua New
Guinea**

**Nupela Testamen na sampela hap Oldpela Testamen
long tokples Mato long Niugini**

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mato

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 31 Aug 2022

55f62369-23de-5cfa-956d-f88a05cead65